

Bijlagen afstudeerproject ‘op de grens van kerk en samenleving’

Bijlage 1: Projectplan	2
Bijlage 2: Verantwoording onderzoeksmethodieken	12
Bijlage 3: Labelgegevens	20
Bijlage 4: Filmscripts	35
Bijlage 5: Handreiking DVD en Gespreksstof	38
Bijlage 6: Gespreksstof	42

Bijlage 1 – Projectplan

Projectopdracht: Inspiratie vanuit missionaire initiatieven voor kerken binnen de gereformeerde traditie.

Versie	: 4
Datum	: 17 januari 2012
Auteur	: Marith de Vries-Blijdorp en Ewoud Holsappel
Opdrachtgever	: Centrum-G (Centrum Dienstverlening Gereformeerde Kerken) Nanda van Eijk en Peter Wierenga

1. AANLEIDING

Opdrachtgever

Centrum-G: Centrum dienstverlening voor Gereformeerde kerken is de opdrachtgever. Dit centrum wordt gefinancierd door het kerkverband van de gereformeerde kerken vrijgemaakt en wordt geconsulteerd door gereformeerde kerken vrijgemaakt als. De contactpersoon van centrum-G is Nanda van Eijk.

Totstandkoming project

In de toekomst willen we graag als professionals betrokken zijn bij gemeentestichting. Daarom hebben we opdrachtgevers gezocht die op dit gebied werkzaam zijn.

We hebben contact gezocht met verschillende pottentiele opdrachtgevers om te inventariseren waar behoefte naar is in de wereld van missionaire initiatieven en gemeentestichtingsprojecten. Wij willen bewust aansluiten bij actuele vragen in het werkveld.

In het contact met Centrum-G bleek behoefte aan inspiratie van missionaire initiatieven voor kerken binnen de gereformeerde traditie wat betreft hun missionaire roeping. Dit heeft geleid tot het volgende projectplan. Daarom noemen we het project: **Inspiratie vanuit missionaire initiatieven voor kerken binnen de gereformeerde traditie.**

Wij willen door ons afstudeerproject een product maken wat Centrum-G helpt bij het maken van een verbinding tussen de ervaringen van leiders van missionaire initiatieven in nieuwe missionaire projecten en kerken binnen de gereformeerde traditie.

Verwachtingen Opdrachtgever

Wij gaan een film maken met begeleidend verwerkingsmateriaal voor de opdrachtgever dat gebruikt kan worden om het missionair bewust zijn van kerken binnen de gereformeerde traditie te stimuleren. Centrum-G wenst dat het product niet alleen bruikbaar is voor kerkenraden maar ook bruikbaar is voor gemeenteleden.

De opdrachtgever verwacht een kwalitatief goed product van HBO niveau dat aan sluit bij de context van de gereformeerde kerken in Nederland.

2. PROBLEEM EN DOELSTELLING

Eerst schetsen wij het probleem dat wij zien, vervolgens kijken we hoe dat opgelost zou kunnen worden, daaruit volgt een vraagstelling. De hoofdvraag wordt beantwoord met behulp van vier deelvragen. Deze deelvragen zijn opgebouwd vanuit de theorie naar de praktijk.

Probleem

De kerken binnen de gereformeerde traditie worden geconfronteerd met de gevolgen van secularisering binnen de eigen gezindte zoals kerken die krimpen, jongeren die weggaan, mensen die richting evangelische kerken gaat. Nederland is als het ware weer een zendingsland geworden. Kerken binnen de gereformeerde traditie zouden daarom meer toegerust en geïnspireerd kunnen worden wat betreft hun missionaire roeping.

Doelstelling

Er wordt een eindproduct voor Centrum-G gemaakt dat gebruikt gaat worden om kerken binnen de gereformeerde traditie toe te rusten en te informeren over nieuwe missionaire kansen voor de kerk van vandaag. Dit eindproduct bestaat uit een DVD met een aantal korte filmpjes met begeleidend verwerkingsmateriaal en is gebaseerd op een aantal missionaire initiatieven met een gereformeerde achtergrond in Nederland

Hoofdvraag

Wat is volgens missionaire initiatieven met een “gereformeerde” achtergrond inspirerende informatie voor de missionaire praktijk van kerken binnen de gereformeerde traditie?

Voorlopig denken wij aan de volgende deelvragen:

- Wat is de context van de missionaire initiatieven?
 - Wat is de identiteit en de cultuur van de missionaire initiatieven?
 - Wat is de structuur en wat zijn de middelen van de missionaire initiatieven?
 - Op welke manier wordt leiderschap vormgegeven binnen de missionaire initiatieven?
-

- Wat zijn theologische inspiratiebronnen voor de leiders van missionaire initiatieven?
- Wat is de boodschap van missionaire initiatieven voor bestaande kerken binnen de gereformeerde traditie?

Onderzoeksobject

Het object van onderzoek bestaat uit missionaire initiatieven die ontstaan zijn uit verschillende missionaire initiatieven met Gereformeerde wortels.

Doelgroep voor het eindproduct

Wij maken voor Centrum-G een product in de vorm van een film die gebruikt kan worden ter inspiratie en het vergroten van het missionair bewustzijn van hun doelgroep: kerken binnen de gereformeerde traditie. De film zal gemonteerd worden door een professioneel communicatiebedrijf.

Verheldering begrippen

Met *missionaire initiatieven* wordt bedoeld initiatieven in Nederland vanuit de gereformeerde traditie die geïnitieerd zijn om buitenkerkelijken te bereiken met het evangelie. Deze initiatieven zijn in hun bedoeling en wezen gekenmerkt door zendingsdenken.¹

Met *kerken binnen de gereformeerde traditie* wordt bedoeld institutionele kerken die al langer dan 15-20 jaar in de gereformeerde traditie staan.

Met *Gereformeerde traditie* doelen wij met name op de volgende kerkgenootschappen, Gereformeerde kerk(vrijgemaakt), Christelijk Gereformeerde kerk, Nederlands Gereformeerde kerk en de Hervormde kerk (Gereformeerde Bond).

Met *inspirerende informatie* wordt bedoeld informatie die mensen verrijkt en enthousiast maakt en informeert over nieuwe kansen voor de kerk in een seculiere context.

Deze begrippen zullen in de loop van het afstudeer onderzoek door theologische literatuur worden aangescherpt en onderbouwd.

3. PROJECTRESULTATEN

Geef een concrete omschrijving van het product of de producten die je gaat maken (afleveren) voor de opdrachtgever? (SMART formuleren). Wat heb je na het project concreet bewerkstelligd? En voor welke doelgroep schrijf je exact en welke consequenties heeft dit?

Producten

1. DVD

¹Noort, Paas, de Roest, Stoppels (2008). Als een kerk opnieuw begint, 2008 Boekencentrum, Zoetermeer pag. 15

Er wordt een DVD gemaakt die Centrum-G aan kerken binnen de gereformeerde traditie kan aanbieden. Deze zal geschikt zijn om te laten zien tijdens allerlei mogelijke bijeenkomsten van de gemeente. Denk aan gemeentevergaderingen, kerkdiensten, kerkenraadsvergaderingen, evangelisatiecommissieactiviteiten, gemeenteactiviteiten en kringavonden. Het wordt een DVD met 5 filmpjes over de thema's: context, identiteit en cultuur, leiderschap, Bijbelse motivatie en boodschap voor bestaande kerken binnen de gereformeerde traditie. Zie bijlage: Filmscripts.

De DVD zal ook gepromoot worden via internet en social media, zodat ook de minder betrokken kerkgangers, die hier wel interesse in hebben er mee in aanraking kunnen komen. Met deze filmpjes hopen we kerken binnen de gereformeerde traditie bewust te maken van hun missionaire roeping en hoe zij dit in de praktijk zouden kunnen vormgeven. In het film komen leiders van missionaire initiatieven aan het woord die wij hebben bezocht. Zij zullen bemoedigende woorden spreken, belangrijke waarden uitleggen en zo bestaande gemeentes prikkelen, bewust maken en uitdagen om missionair gemeente te zijn. Deze film wordt gemaakt in samenwerking met een communicatiebedrijf, zodat de kwaliteit professioneel is en daardoor bruikbaar in de praktijk.

2. Begeleidend verwerkingsmateriaal

Bij de DVD wordt verwerkingsmateriaal geleverd met gespreksstof over de missionaire roeping en de missionaire praktijk van de gemeente. Dit materiaal zal geschikt zijn voor gebruik op kringavonden, bijeenkomsten van de evangelisatiecommissie, gemeenteavonden en alle andere vormen van christelijk bijeenkomsten.

3. Onderzoeksrapport

In dit rapport komen resultaten van de diepte interviews en de conclusie op de probleemstelling, met daarbij een theologische onderbouwing vanuit de literatuur. Dit zal aangevuld worden met een implementatieplan voor Centrum-G, zodat zij weten hoe ze het filmpje en verwerkingsmateriaal behorend bij het filmpje kunnen inzetten richting kerken.

Toelichting

Kerken binnen de gereformeerde traditie hebben baat bij ons geleverde product, een film. Deze kunnen gebruikt worden binnen een proces van toerusting en bewustwording van missionaire kansen in een seculiere samenleving binnen kerkelijke gemeenten. De film is in juni beschikbaar.

Wij bezoeken in de periode van februari tot april minsten 5 maximaal 7 missionaire initiatieven, met verschillende achtergronden en uitwerkingen. Daarbij denken we aan de volgende mogelijkheden: missionaire initiatieven met als doelgroep Yuppen of als context een Vinex wijk of juist in een volksbuurt.

Verder zullen we bewust aandacht besteden aan het interkerkelijke karakter van een aantal initiatieven. Daarnaast zullen wij in beeld brengen in hoeverre de initiatieven gebruik maken van parakerkelijke organisaties zoals Stichting-Present, Alpha-cursus of buitenlandse kerken en/of organisaties.

Door middel van diepte interviews met de leiders van missionaire initiatieven zullen we de missionaire visie en praktijk van de projecten in kaart brengen.

4. ACTIVITEITEN + 5. TIJD

In de *Ontwerpfase* ga je dit uitbouwen.

Fase 1 definitiefase:
halverwege januari

oktober-

Brainstormen over wat wij graag zouden willen, contact zoeken met verschillende potentiële opdrachtgevers.

Fase 2 ontwerpfase:
januari

november-

Project inkaderen, opdrachtgever kiezen, project plan schrijven, project plan presenteren, projectplan herschrijven, voorleggen aan opdrachtgever om tot een definitief projectplan te komen.

Voor 31 januari 2012 heeft zowel school als de opdrachtgever groenlicht gegeven voor dit projectplan.

Fase 3 voorbereidingsfase:
maart

december-

Voor 31 januari 2012 zal contact opgenomen zijn met verschillende missionaire initiatieven, om afspraken te maken om hen te bezoeken. Dit zal gaan om de onderstaande missionaire initiatieven.

Minimaal 5 en maximaal 7 missionaire initiatieven in de Nederlandse context.

1. Amsterdam in Beweging(Stefan Paas en Siebrand Wierda, interkerkelijk)
2. Nieuw initiatief Heerhugowaard (Gkv)
3. Maastricht (Gkv)
4. Villa Klarendaal Arnhem (Gkv)
5. Barneveld (Gkv)
6. Assen (Assen zoekt/ Nederland Zoekt Rudolf Setz, interkerkelijk)
7. Veenhard te Mijdrecht (Gkv)
8. Lichtboog in Houten (NGK)
9. Een initiatief gericht op moslims (Gkv)
 - a. Ronald Westerbeek in Amersfoort (Gkv)

b. Martin Visser in Rotterdam

Voor 15 februari zal contact opgenomen zijn met een drietal bestaande kerken die geïnteresseerd zijn om te leren van missionaire initiatieven.

- a. Opstandingskerk in Zwolle, ds. Ophoff (Gkv)
- b. Wagenburcht Gkv in Wageningen
- c. Opstandingskerk in Utrecht, ds. Kruijger (Gkv)

Fase 4 uitvoeringsfase:

februari-juni

Field research

Bij deze missionaire initiatieven doen wij half gestructureerde diepte interviews om antwoord te krijgen op onze deelvragen en uiteindelijk onze hoofdvraag. Deze interviews hebben wij voor 1 april afgenomen. Daarnaast zullen wij ook met een drietal kerken binnen de gereformeerde traditie contact opnemen om te zien op welke wijze het eindproduct dienstbaar kan zijn aan bestaande gemeenten. Deze drie kerken hebben wij voor 1 mei bezocht.

Desk research

In dezelfde periode zullen wij een literatuur onderzoek verrichten om de hoofdvraag zo optimaal mogelijk te beantwoorden.

Literatuur

Paas (2003). De werkers van het laatste uur, Boekencentrum, Zoetermeer.

Chester en Timmis (2011). Total Church, Stichting Media Alliance Amerongen.

Dekker (2011). Marginaal en Missionair, Boekencentrum, Zoetermeer.

Vlaardingerbroek,(2011). Grens Verleggend, Medema Zoetermeer.

de Groot, de Jong, Markus(2007). Missionair is mogelijk, Boekencentrum, Zoetermeer.

Dekker, Visser (2001). Uitgedaagd door de tijd, 2001 Boekencentrum, Zoetermeer.

Noort, Paas, de Roest, Stoppels (2008). Als een kerk opnieuw begint, 2008 Boekencentrum, Zoetermeer.

Relevante websites

Hyperlink "<http://www.centrum-g.nl/>" <http://www.centrum-g.nl/> (27-2-2012)

Hyperlink "<http://www.gemeentestichting.nl/>"
<http://www.gemeentestichting.nl/> (27-2-2012)

Hyperlink "<http://www.nederlandzoekt.nl/>" <http://www.nederlandzoekt.nl/>
(27-2-2012)

Gegevens uitwerken

Uitwerken onderzoekgegevens in onderzoeksrapport en het geven van een theologische onderbouwing, vanuit de literatuur. Dit gaan wij doen in de periode van maart- juni.

Product maken

Film monteren en aansprekend maken + verwerkingsmateriaal voor bestaande kerken. Dit doen wij in samenwerking met een communicatiebedrijf in de periode van april- juni. Eind mei zijn de eerste versies van de filmpjes af. Midden Juni is het eindresultaat, de hele DVD af.

Onderzoeksrapport inclusief implementatieplan voor Centrum-G. Dit is midden juni af.

Presenteren

Afstudeerpresentatie houden voor belangstellenden om onze resultaten te tonen en ons product te laten zien. Eind juni houden wij de eindpresentatie van ons afstudeerproject.

Fase 5 nazorgfase:
eeuwigheid ☺

Juni-

Contact houden met opdrachtgever, zorgdragen voor het product. Eventueel in samenwerking met centrum-G promotie voor het eindproduct maken.

6. GELD/UREN

Wat kost het in geld en in uren? Van wie komt dit geld? Inzet van anderen/vrijwilligers of betaalde medewerkers in het project? Met andere woorden: wie werken mee?

Wie beslist over inzet van geld, uren, andere middelen?

Is er een 'afstudeervergoeding' voor dit werk? Hoeveel begeleiding stelt de opdrachtgever beschikbaar op terrein van coaching, maar ook op administratief gebied.

Uren

Er zijn per persoon 532 uur beschikbaar

Betrokken partijen

Centrum-g:

Nanda van Eijk en Peter Wierenga (Opdrachtgevers)

Christelijke Hogeschool Ede:

Miranda Klaver (afstudeercoach)

Marith de Vries-Blijdorp (Student)

Ewoud Holsappel (Student)

Bij de ontwikkeling van het eindproduct, het filmpje, kan het wenselijk zijn om de eindmontage in samenwerking met een professioneel communicatiebedrijf te doen. Op deze manier zal het eindproduct aan kwaliteit winnen.

7. KWALITEIT

Welke kwaliteitsnormen hanteer je? Wanneer is het resultaat goed? Waaraan ontleen je deze maatstaven? Vaak zijn er in deze sector geen objectieve criteria (zoals elders via NEN-normen en ISO-certificering). Een minimum kan liggen in het voldoen aan de opleidingscriteria (zie de elementen van het Beoordelingsformat). Stelt de instelling specifieke eisen?

Ons product zal voldoen aan de door de opleiding gestelde eisen.

De kwaliteit van ons product zal dermate hoog zijn dat Centrum-G ons product zal kunnen implementeren. En dat zij dit product zullen kunnen gebruiken in hun dienstverlenende taak richting kerken binnen de gereformeerde traditie.

Zowel Centrum-G als wijzelf vinden het heel belangrijk dat het product verbinding legt met de praktijk van de kerken binnen de gereformeerde traditie. Wij hopen dat ons product aansluit op zowel een kerkenraad, kring en gemeenteleden en hen zal inspireren.

8. COMMUNICATIE

Hoe informeer je de opdrachtgever, projectleden, belanghebbenden, e.d. in de verschillende fasen van het project; wanneer en hoe vaak??

De opdrachtgever

Wij zullen tussen januari 2012 en juni 2012 in ieder geval vijf keer met elkaar afspreken. Een start bijeenkomst een eindbijeenkomst en driemaal een tussenevaluatie. Daarnaast zullen wij zowel via de telefoon als wel via de mail contact onderhouden.

Nanda van Eijk heeft ook aangegeven dat we altijd welkom zijn op het kantoor van Centrum-G om daar aan ons project te werken.

Projectleden

Als projectleden onderling zullen wij minimaal twee keer in de week een moment plannen om elkaar te spreken over de gang van zaken rondom ons afstudeerproject.

Projectcoach

Met de projectcoach vanuit school zullen wij vijf keer afspreken. Daarnaast zal er contact zijn via de mail.

9. ORGANISATIE

Wie doet wat? Met wie overleg voeren/afstemmen? Kort omschrijven van de organisatiestructuur van de instelling en waar jullie opdrachtgever zich exact bevindt. Is er sprake van een projectorganisatie, naast de hiërarchische structuur? Interne afspraken in projectteam?

Organisatie structuur Centrum-G

Centrum Dienstverlening Gereformeerde Kerken adviseert en ondersteunt kerken en kerkleden bij het gemeente zijn. We doen dat in het bijzonder op de volgende werkvelden:

- Gemeenteopbouw en pastoraat
- Missionair gemeente zijn en gemeentestichting
- Kerkenraden, predikanten en commissies
- Jeugd en jongerenwerk, catechese
- Mensen met een beperking in de gemeente
- Algemene dienstverlening aan de kerken

Het Centrum doet zijn werk in opdracht van Deputaten Ondersteuning Ontwikkeling Gemeenten (OOG), die daarop namens de Generale Synode toezien. Dit is de generale synode van de Gereformeerde kerken vrijgemaakt.

We doen dit werk met een kleine 20 medewerkers (10 fte), op het bureau, als consultant of als trainer/adviseur. Daarbij worden we jaarlijks door meer dan 30 freelancers geholpen.

Centrum-g is dus onze opdrachtgever, Nanda van Eijk en Peter Wierenga beide betrokken bij het onderdeel missionair gemeente zijn en gemeentestichting zullen ons project begeleiden. Naast de hiërarchische structuur is er ook sprake van een projectorganisatie. Zo komen de verantwoordelijken van de diverse werkvelden eens per week bij elkaar om elkaar op de hoogte te houden.

Interne afspraken

Ewoud en Marith bezoeken samen de missionaire initiatieven en de drie kerken. Over de uitwerking van de gegevens en het maken van het product wordt ter zijne tijd overlegd.

Dit projectplan wordt opgesteld als vertrekpunt voor het afstudeerprojecten vereist goedkeuring van opdrachtgever en opleiding (projectcoach). Als bevestiging hiervan wordt een afstudeercontract afgesloten (zie Entree > organisatie > praktijkbureau > afstuderen). Hiervan wordt het origineel ingeleverd bij de coach en ontvangt opdrachtgever een kopie.

In de *Ontwerpfase* wordt dit projectplan uitgebouwd tot een volledig plan van aanpak. Je pakt de literatuurstudie systematisch aan en komt tot een gedetailleerde uitwerking van je stappenplan.

Bijlage 2 - Verantwoording onderzoeksmethodieken

Deze bijlage bevat 3 delen. Deel 1 is de korte weergave van onze onderzoeksmethode. Deel 2 is de specifieke verantwoording van de interview opzet. Deel 3 is de specifieke verantwoording van werkwijze waarop wij de onderzoeksgegevens hebben verwerkt, gelabeld.

1. Onderzoeksmethodiek

Er is gekozen voor het half gestructureerd interview² als dataverzamelingstechniek.

Hier kiezen wij voor omdat ons half gestructureerde interview gehouden wordt vanuit een aantal thema's ook topics genoemd. Hiervoor maken wij een topiclijst.³ Deze topiclijst vindt u in hoofdstuk twee onder de naam 'topiclijst diepte interview missionaire initiatieven'.

Voor de opzet van het half gestructureerde interview maken wij gebruik van de opbouw die Migchelbrink aanreikt in zijn boek 'Praktijkgericht onderzoek in zorg en welzijn'⁴. Dit houdt in dat we een topiclijst maken van thema's die in het interview naar voren moeten komen. De formulering van vragen en antwoorden staan niet vast. Kortom het interview is een open gesprek waar de thema's uit de topiclijst in naar voren komen.

De data die voortkomt uit de half gestructureerde interviews zullen wij verwerken door deze gegevens te coderen ook wel labelen genoemd. Coderen kan op verschillende manieren gebeuren, wij kiezen voor coderen vanuit een startlijst⁵. Doordat Migchelbrink ons inziens tekortschiet in zijn uitwerking van het labelen gebruiken wij de zeven analyse stappen van Baarda, De Goede en Teunissen.⁶ Om op deze manier onze verzamelde data uit de interviews

² Migchelbrink. F. Praktijkgericht onderzoek in zorg en welzijn, uitgeverij SWP Amsterdam 2009, pag. 207 en 208.

³ Baarda. D.B, Basisboek Interviewen, Wolters-Noordhoff Groningen 2007, pag. 26-37.

⁴ Migchelbrink. F. Praktijkgericht onderzoek in zorg en welzijn, uitgeverij SWP Amsterdam 2009, pag. 211.

⁵ Migchelbrink. F. Praktijkgericht onderzoek in zorg en welzijn, uitgeverij SWP Amsterdam 2009, pag. 117-120.

⁶ Baarda. D.B. e.a. Basisboek kwalitatief onderzoek, Wolters-Noordhoff Groningen 2009, pag. 314-334.

nauwkeurig te analyseren. Zodat wij vanuit deze analyse juiste conclusies kunnen trekken.

Het onderzoek vertoont sterke kenmerken met een Meervoudige Casestudy.

“kenmerkend voor deze aanpak is dat de te onderzoeken verschijnselen min of meer het zelfde zijn maar dat juist de omstandigheden, condities en contexten van de gekozen cases die je wilt onderzoeken variëren”.⁷

Dit maakt het mogelijk om de diverse missionaire initiatieven te vergelijken, aan de hand van topics, om zo overeenkomsten en verschillen in kaart te brengen.

⁷ Baarda D.B. e.a. Basisboek kwalitatief onderzoek, Wolters-Noordhoff Groningen 2009, pag. 123 en 124.

2. Topiclijst diepte interview Missionaire initiatieven

KADER MISSIONAIRE INITIATIEVEN

Dit kader bevat een aantal gegevens om de missionaire initiatieven kort maar krachtig weer te geven.

Bestaat sinds:	
Traditie/achtergrond:	
Verbonden met:	
Levensfase ⁸ :	Kerkplanting/Groei/Continuïteit/Revitalisering/Kerksluiting/ Fluïde vormen
Doelgroep:	
Inspirerende literatuur:	

TOPICLIJST

De bovenste vier topics zijn gebaseerd op perspectieven die gebruikt zijn in het boek *Levend Lichaam*⁹ deze zijn in het boek *Als een kerk opnieuw begint* aangevuld met theologische inspiratiebronnen en praktische lessen.¹⁰ Wij kiezen er voor om niet te focussen op de Praktische lessen maar dat perspectief te vervangen door de boodschap voor de bestaande kerken binnen de gereformeerde traditie. Op die manier willen wij de verbinding leggen tussen een missionair initiatief en de bestaande kerk.

- ❖ Context
- ❖ Identiteit en cultuur
- ❖ Structuur en middelen
- ❖ Leiding
- ❖ Theologische inspiratiebronnen
- ❖ Boodschap voor bestaande kerken

VERHELDERING BEGRIPPEN

Bij elk begrip leggen we uit welke richting we op willen, ook geven we

⁸ Brouwer. R e.a. *Leven lichaam*, Kampen 2008 pag, 63-67.

⁹ Brouwer. R e.a. *Leven lichaam*, Kampen 2008 pag, 72-73.

¹⁰ De Roest G. e.a. *Als een kerk opnieuw begint*, boekencentrum Zoetermeer 2008, pag. 16,17.

voorbeelden van vragen die centraal zullen staan in het gesprek met de leiders van missionaire initiatieven. Deze vragen zullen we niet letterlijk stellen het is puur om de richting aan te geven wat wij willen weten om de hoofdvraag te kunnen beantwoorden: Wat is volgens leiders van missionaire initiatieven inspirerende informatie voor kerken binnen de gereformeerde traditie?

Context: Bij dit topic willen we de context van het missionaire initiatief in kaart brengen. Het gaat daarbij om de omgeving daarmee word bedoeld, de plek waar het missionaire initiatief zich bevind en om de doelgroep daarmee word bedoeld, de mensen waarop het missionaire initiatief zich richt. Het gaat om vragen als: Wat is de sociale omgeving van het missionair initiatief en hoe gaan zij hiermee om? ¹¹

Identiteit en cultuur: Wat betreft identiteit willen we achterhalen wat onderscheidend, uniek is voor een missionair initiatief. De volgende vragen zullen centraal staan in het gesprek: Wat is kenmerkend voor het missionair initiatief? Wat betreft cultuur willen we weten wat de normen, waarden, opvattingen en vooronderstellingen zijn van het missionair initiatief maar ook wat het gedrag, handelen, gebruiken en rituelen zijn die de gemeenschap kenmerkt. ¹²

Structuur en middelen: Bij dit topic willen we weten op welke manier een missionair initiatief is vormgegeven. De volgende vragen zullen centraal staan in het gesprek: Hoe zit de organisatie in elkaar? Welke formele afspraken zijn er? Hoe wordt er om gegaan met de reglementen, kerkorde van de traditie waaruit het initiatief voortkomt? ¹³ Welke activiteiten worden er aangeboden, bijeenkomst, kring enz..?

Leiding: We willen achterhalen op welke vorm van formeel leiderschap er is en hoe dit vorm krijgt binnen een missionair initiatief. En ook hoe informeel leiderschap functioneert binnen de gemeenschap. Kortom op welke manieren er invloed wordt uitgeoefend en door wie. Ook willen we antwoord krijgen op vragen als wat voor leiding zou er nodig zijn en hoe worden veranderingsprocessen vormgegeven en begeleid? ¹⁴ Wat zijn weerstanden waar leiders tegenaan zijn gelopen? Wat kunnen bestaande kerken leren als het gaat om veranderingsprocessen?

Theologische inspiratie: Bij dit topic willen we weten vanuit welke theologische en Bijbelse motieven een missionair initiatief is ontstaan en blijft bestaan. De volgende vragen zullen centraal staan in het gesprek: Wat drijft de leiders om op deze manier vorm te geven aan het missionair initiatief? Wat kunnen bestaande kerken van deze motivatie en vorm

¹¹ Brouwer. R e.a. Leven lichaam, Kampen 2008 pag, 52.

¹² Brouwer. R e.a. Leven lichaam, Kampen 2008 pag, 55.

¹³ Brouwer. R e.a. Leven lichaam, Kampen 2008 pag, 57,58.

¹⁴ Brouwer. R e.a. Leven lichaam, Kampen 2008 pag, 61,62.

leren? Wat is de houvast van de leiders als het tegenzit en hoe geven ze daar praktisch mee om? Welke theologen hebben hun geïnspireerd met hun ideeën?

Boodschap voor bestaande kerken: Bij dit thema willen we van de leiders van missionaire initiatieven horen wat zij de bestaande kerken willen meegeven. De volgende vragen zullen centraal staan in het gesprek: Wat zijn lessen vanuit het missionaire initiatief voor een bestaande kerk? Welke tips hebben zij voor kerken binnen de gereformeerde traditie. Wat komen zij tegen in het dagelijks leven van het missionaire initiatief en wat kan een bestaande kerk daarvan leren? Op welke manier kun je komen tot een missionair initiatief?

3. Dataverzamelingstechnieken in de praktijk van ons onderzoek

VERANTWOORDING LABELEN

Doordat Migchelbrink ons inziens tekortschiet in zijn uitwerking van het labelen gebruiken wij de zeven analyse stappen van Baarda, De Goede en Teunissen.¹⁵

Wij hebben gekozen om te werken met een Topiclijst, dat houdt in dat we voor het labelen al een labelingsysteem hadden.¹⁶ We hebben gelabeld aan de hand van de zeven analyse stappen van Baarda.

Stap 1: Het labelen

We hebben per topic elk interview doorgenomen en alle fragmenten die relevant zijn voor het topic in een tabel geplaatst. Door de fragmenten in te delen zijn we impliciet al met het labelen begonnen.¹⁷ Tegelijk hebben we gekeken met welke frequentie fragmenten benoemd zijn door de missionaire initiatieven. Ook hebben we bepaalde fragmenten bij elkaar gevoegd die dezelfde boodschap vormen. We zijn ons bewust dat we moeten oppassen om niet te veel te interpreteren. Door net andere termen te geven aan een fragment, wat niet dekt wat de missionaire initiatieven hebben bedoeld.¹⁸ Het voordeel is dat we het labelen geheel samen hebben gedaan, waarin we kritisch zijn geweest naar elkaars interpretatie.

Stap 2: Labels Ruimtelijk ordenen en er verbanden tussen leggen.

Wij hebben alle labels die meer dan één keer genoemd zijn gecategoriseerd, met behulp van kleuren. Om zo samenhang te zoeken naar verschillende labels.

Hierin hebben we gefocust op wat de labels precies over het topic zeggen en wat de labels precies zeggen over onze onderzoeksvraag en doel.

Stap 3: Het interpreteren en benoemen van de labelstructuur.

In deze stap hebben we sommige labels nog samengevoegd, omdat ze de zelfde boodschap hebben.¹⁹ Voor de verschillende labels die we dezelfde

¹⁵ Baarda D.B. e.a. Basisboek kwalitatief onderzoek, Wolters-Noordhoff Groningen 2009, pag. 314-334.

¹⁶ Baarda D.B. e.a. Basisboek kwalitatief onderzoek, Wolters-Noordhoff Groningen 2009, pag. 318.

¹⁷ Baarda D.B. e.a. Basisboek kwalitatief onderzoek, Wolters-Noordhoff Groningen 2009, pag. 318.

¹⁸ Baarda D.B. e.a. Basisboek kwalitatief onderzoek, Wolters-Noordhoff Groningen 2009, pag. 319-320.

¹⁹ Baarda D.B. e.a. Basisboek kwalitatief onderzoek, Wolters-Noordhoff Groningen 2009, pag. 326.

kleur hebben gegeven hebben we kernlabels gemaakt die iets zeggen over het topic en de onderzoeksvraag. Omdat onze onderzoeksvraag beschrijvend is hebben we de labels vooral ingedeeld op verwantschap.²⁰

Stap 4: Geldigheid van de labeling vaststellen

Wij hebben geen tijd en mogelijkheid gehad om minimaal eenzelfde hoeveelheid interviews af te nemen en te labelen om te checken of het labelingsschema goeddeels dekkend is.²¹

Het voordeel is dat niet één persoon alle interviews heeft afgenomen en gelabeld maar dat dit gedaan is door twee personen, waardoor de gegevens in ieder geval door twee personen zijn verzameld en verwerkt.

Stap 5: Het definiëren van kernlabels

Wij hebben de kernlabels gedefinieerd door onder elke tabel uitleg te geven, een soort definitie over de kernlabels,²² die aansluit bij de context van de interviews. Deze uitleg geeft tevens antwoord op onze deelvragen.

Stap 6: Het vaststellen van intersubjectiviteit

Objectief is een kwalitatief onderzoek nooit. Wij zijn ons er van bewust dat de resultaten afhankelijk zijn van onze interpretatie. Waarbij het zou kunnen zijn dat wij ons hebben laten leiden door ervaringen²³ of vooronderstellingen. Dit is op zich geen bezwaar want het is vrijwel onmogelijk om blanco tegenover een onderwerp te staan en het maakt de ordening ook erg moeilijk als je niet vanuit een bepaald standpunt kijkt.²⁴ Ons standpunt is om kerken te inspireren over missionaire initiatieven, waarbij wij er dus eigenlijk al vanuit gaan dat missionaire initiatieven inspirerend kunnen zijn. We hebben geprobeerd om te zorgen dat de labels iets zeggen over de missionaire initiatieven en de mening en ervaring van de leiders binnen deze initiatieven, zonder daarin onze eigen mening door te laten klinken.

Over het algemeen wordt er bij kwalitatief onderzoek niet gesproken over betrouwbaarheid maar over intersubjectiviteit. Intersubjectiviteit is het best te controleren door een andere onderzoeker de gegevens ook te laten analyseren. Hierbij geldt ook dat wij met twee personen de gegevens hebben geanalyseerd en kritisch zijn geweest op elkaars interpretatie.

²⁰ Baard D.B. e.a. .Basisboek kwalitatief onderzoek, Wolters-Noordhoff Groningen 2009, pag. 328.

²¹ Baarda D.B. e.a. Basisboek kwalitatief onderzoek, Wolters-Noordhoff Groningen 2009, pag. 328.

²² Baarda D.B. e.a. Basisboek kwalitatief onderzoek, Wolters-Noordhoff Groningen 2009, pag. 330.

²³ Baarda D.B. e.a. Basisboek kwalitatief onderzoek, Wolters-Noordhoff Groningen 2009, pag. 331.

²⁴ Baarda D.B. e.a. Basisboek kwalitatief onderzoek, Wolters-Noordhoff Groningen 2009, pag. 331.

Stap 7: Het beantwoorden van de vraagstelling

De zevende en laatste stap bestaat uit het beantwoorden van de vraagstelling. Om dit secuur te doen hebben wij gebruik gemaakt van de opzet zoals gegeven onder hoofdstuk 11.7.1 analyse van een beschrijvende vraagstelling.²⁵ De belangrijkheid van een label kun je onder meer vaststellen door de frequentie van een label te bekijken. Daarom hebben wij in ons onderzoek naar aanleiding van de frequentie van een label besloten om deze wel of geen gewicht te geven in ons onderzoek. Daarbij moet een label in ieder geval tweemaal genoemd worden, achter elk label staat genoteerd hoe vaak het label genoemd is. Vervolgens moet een label die tweemaal genoemd is en verwant is met minimaal één ander label bij elkaar geplaatst worden. Vanuit deze 'groepjes' labels ontstaan vervolgens de kernlabels. Kernlabels die op deze manier ontstonden behoren tot dezelfde hiërarchische boomstructuur. 'Een dergelijke weergave in de vorm van een hiërarchische boomstructuur wordt ook wel taxonomie genoemd.'²⁶ Dit houdt in dat kernlabels onderling van een zelfde kwaliteit of niveau zijn. Dit geldt respectievelijk ook voor de topics en de labels die allebei binnen hun eigen hiërarchische boomstructuur van gelijke kwaliteit en niveau zijn.

²⁵ Baarda D.B. e.a. Basisboek kwalitatief onderzoek, Wolters-Noordhoff Groningen 2009, pag. 332.

²⁶ Baarda D.B. e.a. Basisboek kwalitatief onderzoek, Wolters-Noordhoff Groningen 2009, pag. 333.

Bijlage 3 – Labelen

In bijlage 2 vindt u de onderzoeksmethodiek die wij hebben gebruikt bij het labelen.

Een korte uitleg hoe de onderstaande tabellen gelezen kunnen worden.

We hebben per topic (tabel) fragmenten uit de diepte interviews geplaatst (kolom 5). Hiervan hebben we de frequentie geanalyseerd (kolom 6).

Vervolgens hebben we gecategoriseerd (kleurtjes in kolom 5). Daarvan hebben we fragmenten samengevoegd en wat 2 keer of meer genoemd is onder elkaar gezet in labels (kolom 3). Aan de hand van de categorieën hebben we 'kernlabels' benoemd (kolom 2). Zie volgende pagina voor de tabellen met labelgegevens.

Topic	Kernlabel	Label	*	Ordering van labels	*
Context Amersfoort Amsterdam Arnhem Barneveld Heerhugowaard Maastricht	Contextualisatie	Contextualiseren is belangrijk+	5	Afrikaanse achtergrond	1
		Niet veel extra activiteiten	4	Arabische achtergrond	1
		Gat in de stad	3	Gat in de stad	3
		Aansluiten bij activiteiten in de wijk	2	Culturele kloof Nederlanders met een andere etniciteit.	1
		Carnaval	2	AZC-netwerk	1
				Contextualiseren is belangrijk+	5
	Eik groep	Ieder initiatief heeft een eik groep	6	Kerk voor mensen, versus kerk voor kerkmensen	5
		Alle leeftijden	4	Kijken naar de stad	5
		Je kunt nooit iedereen evenveel welkom heten	3	Eik groep 35-50	2
		Blanke mensen	3	Je kunt nooit iedereen evenveel welkom heten	3
		Randkerkelijken	3	kritisch	1
		Jong	2	Mensen die midden in de wereld staan	5
		Katholiek	2	Gemiddeld arm	2
		Gemiddeld arm	2	Geen kennis van de kerk cultuur	5
		Tweeverdieners	2	Recht toe recht aan cultuur in de wijk	1
		35-50 jaar	2	Carnaval	2
				Achterstandswijk	3
	Buitenkerkelijken	Doelgroep niet christenen	5	Randkerkelijken	3
		Geen kennis van de kerk cultuur	5	Bestaande contacten uitbouwen	4
				Buurtgericht	3
	Netwerkgericht	Relaties via netwerk	4	Blanke mensen	3
		Bestaande contacten uitbouwen	4	Tweeverdieners	2
				Kinderrijke stad	1
	Buurtgericht	Relaties in de buurt	3	Niet veel extra activiteiten	4
		Achterstandswijk	3		
				Netwerk	4
				Zes ontmoetingen voordat iemand komt op een activiteit	1
				Doelgroep niet christenen	5
				Katholieke of geen kerkelijke achtergrond	2
				Alle leeftijden	4
				Echte volkswijk	1
				Mensen houden soms meer van	1

				dieren dan van andere mensen	
				Aansluiten bij activiteiten in de wijk	2
				Eik groep	6
				Jong	2
				creatief	1

* Het aantal keer dat een label is genoemd.

Topic	Kernlabel	labels	*	Ordering van labels	*
Identiteit en cultuur Amersfoort Amsterdam Arnhem Barneveld Heerhugowaard Maastricht	Relationeel	Investeren in relaties	6	Kerk voor simpele zielen	1
		Relaties boven norm	6	Huis openstellen	3
		Echte ontmoeting	6	Investeren in relaties	6
				Zonde belijden	2
				24 uur per dag openstaan	2
	Gemeenschap	Samen eten	5	Betrouwbaarheid	3
		kringen	5	Samen eten	5
		Niet veel extra activiteiten	5	Iedereen is welkom	5
		Viering	4	Conflicten voor zonsongang uitspreken	1
		Aanwezig zijn in wijk	4	Onderschrijven van de leer(?) van de moederkerk	-
		Huis openstellen	3	Eigen traditie, doelgroep en bijbel drieluik	3
		Samen dingen doen	3	Gaven van de Heilige Geest	1
		24 uur per dag open staan	2	Ambt van alle gelovigen	6
		Kerkdiensten	2	kerkdiensten	2
				Ruimte voor spontane uiting binnen de dienst	4
	Waarden boven normen	Ruimte	6	lifegroups	5
		Ongedwongen	6	ongedwongen	6
		Warmte	6	Niet van boven af	6
		Liefde	6	Ruimte	6
		Positieve benadering	6	Geestelijke begeleiding	6
		Nadruk op gemeenschap	5	Coaching	1

		Iedereen is welkom	5	Creativiteit	1
		betrouwbaarheid	3	Kunst	1
		Jezelf mogen zijn	3	Lange preken	1
		Aardse leven even belangrijk als geestelijk leven	2	Gaven gerichte benadering	4
				Jezelf mogen zijn	3
	Leiderschap	Ambt van alle gelovigen	6	Warmte	6
		Geestelijke begeleiding	6		
		Niet van bovenaf	6	Viering	4
		Gaven gerichte benadering	4	Combinatie sociaal werk en missionair werk	1
				Aardse leven even belangrijk als geestelijk leven	2
	Bijbel	Genade van Jezus	6	Echte ontmoeting	6
		Huisgezin als beeld van de kerk/ familie	3	Relatie boven norm	6
		Eigen traditie, doelgroep en Bijbel drieluik	3	Aanwezig zijn in de Wijk	4
		Zonde belijden	2	Nadruk op gemeenschap	5
		Onderschrijven van de leer van de moederkerk	-	Huisgezin als beeld van kerk	3
				Samen dingen doen	3
				Plezier/ vrede toevoegen aan stad	2
				Positieve benadering	6
				Niet veel extra activiteiten	5
				Genade van Jezus	6
				Niet vanuit activiteiten maar er zijn/ presentie	3
				Naar buiten blijven richten	5

			Relatie en vriendschap	4
			liefde	6
			God zelf aan het werk laten	4

* Het aantal keer dat een label is genoemd.

Topic	Kernlabel	labels	*	Ordering van labels	*
Structuur en middelen Amersfoort Amsterdam Arnhem Barneveld Heerhugowaard Maastricht	Leiderschap in teamverband	Kernteam/ leidinggevend team	6	Fondsenwerven	2
		Betaalde kracht	3	Nauwelijks verbinding met de moederkerk	1
		Oudsten	2	Kernteam/ leidinggevend team	4
				Bijeenkomsten aan huis	2
	Gemeenschap	Eten	6	Eten	6
		kinderwerk	5	Discipelschap training	4
		Kringen	5	Basic Bijbelstudie	1
		Discipelschap training	4	Ongestructureerd	2
		Viering en dienst	4	Ontspanning	3
		Ontspanning	3	Kinderwerk	5
		Bijeenkomsten aan huis	2	Nieuwsbrieven	3
		kerkdienst	2	Gaat uit van CGK/GKV	3
		Lidmaatschap cursus	2	Oudsten	2
		retraite	2	Commissie/bestuur vanuit moederkerken	3
	Verbinding met Moederkerk			Betaalde kracht	3
		Achter de kerkorde de bijbel zien	5	Kringen	5
		Kerkorde opnieuw doordenken i.v.m. huiskerken	4	Lidmaatschap	2
		Duidelijke verbinding met moederkerk	4	Membershipcursus	2
		Gaat uit van CGK/ GKV	3	Kerkdienst	2
		Commissie/bestuur vanuit moederkerk	3	Duidelijke verbinding moederkerk	4
		CGK kerkorde	3	emaillijst	1

	Contact	aangepast			
				Netwerkljst	6
		Social media	6	Seminar/onderwijs	1
		netwerkljst	6	Cgk kerkorde aangepast	3
		nieuwsbrieven	3	Viering / dienst	4
		litmaatschap	2	Brood uitdelen	1
		Samenwerking met de wijk	2	Avondmaal	3
	Overig			Meidenclub	1
				Samenwerking met de wijk	2
		Avondmaal	2	Retraite	2
		fondswerving	2	Achter de kerkorde de Bijbel zien	5
		Ongestructureerd	2	Kerkorde opnieuw doordenken i.v.m. huiskerken	4
				Social media	6

* Het aantal keer dat een label is genoemd.

Topic	Kernlabel	Label	*	Ordering van labels	*
Leiderschap	Gezamenlijke Leiderschaps	4-7 mensen in kernteam	5	Toerusting komt ons niet aanwaaien	2
		Kernteam met verschillende talenten en gaven	4	Training en leiderschap is lastig i.v.m. volle agenda	1
		Duidelijke onderlinge taak verdeling	4	Gavengericht werken	3
		interkerkelijk	4	Leerwerk traject	1
		Op vrijwillige basis leiding geven	3	Trainen door intervisie	2
		Er hangt veel van gemeentestichter af, moet initiatief nemen	2	4-7 mensen in kernteam	5
		Commitment	2	Motor rol	1
		Geïnvesteed in leidinggevend team	2	Gemeentestichting is: Verschillende gemeentes met verschillende culturen	2
		Ouderlingen en diakenen	2	Kleine groep wordt gedwongen op God te vertrouwen.	1

				Er hangt veel van gemeentestichter af, moet initiatief nemen.	2
	Toerusting	Kracht van relatie in leiderschap	5	Kernteam met verschillende talenten en gaven.	4
		Gavengericht werken	3	Commitment nodig in het kernteam	2
		Onderling discipelen	2	Grote overstap van eigen paradijs naar leven delen: onbekend in onze G cultuur	3
		Trainen door te discipelen	2	Oudstenraad voor twee gemeenten	1
		Trainen door intervisie	2	Sacramenten door predikant, tenzij niet aanwezig door oudsten	1
				Pioniers(zonder th. opleiding)preken ook	4
	Visie	Visie om te vermenigvuldigen	3	Geïnvesteed in leidinggevend team.	2
		Goed initiatief heeft altijd afhakers	3	Binnen leiderschap coachen op karakter en vaardigheden	1
		Gemeentestichting is: Verschillende gemeentes met verschillende culturen	2	Kracht van relatie in leiderschap	5
				Uit kijken voor te veel focus op initiatief.	1
	Praktijkgericht	Ook bezoekers krijgen verantwoordelijkheid	5	Vanuit moederkerk lage controle, hoge verantwoordelijkheid	1
		Pioniers (zonder th. Opleiding) preken ook	4	Onderling discipelschap	2
		Grote overstap van eigen paradijs naar leven delen (onbekend in ger. Cultuur)	3	Ouderlingen en diakenen	2
		Toerusting komt ons niet aanwaaien	2	Goed initiatief heeft altijd te maken met afhakers	3
				Duidelijk verwachtingen	1
				Eindverantwoordelijk 3 mensen uit	1

			kernteam	
			Duidelijke onderlinge taakverdeling.	4
			Ook bezoekers krijgen verantwoordelijkheid	5
			Op vrijwillige basis leiding geven	3
			Interkerkelijk	4
			Visie:vermenigvuldigen	3
			Trainen door discipelen	2

* Het aantal keer dat een label is genoemd.

Topic	Kernlabel	Label	*	Ordering van labels	*
Theologische inspiratie	Het leven met Jezus delen	Evangelie is de basis	6	2 thesalonicensen 2:4	1
		Bijbel	6	Evangelie is de basis	6
		Verlangen om over het evangelie te spreken	6	Bewogen zijn	3
		NT is volop naar buiten gericht	4	Leven delen	3
		God is een zendende God voor alle mensen	3	Ideale kerk Larry Crabb	1
		Discipelschap in het hele leven	3	Elk mens zit in eigen geloofsproces	5
		Leven zoals Jezus naast mensen staan	3	Bamboo-cursus	2
		Bidden voor mensen	2	Open staan voor mensen	2
				Internet gelovige	2
	Inspiratie uit de 21 ^{ste} eeuw	Redeemer church Tim Keller	4	Bidden voor mensen	2
		Bamboo-cursus	2	Redeemer church Tim Keller	4
		Steve Timnis en Tim Chester 'Total Church'	2	Vrijheid doorgeven	3
		Praktijk voorbeelden gemeentestichting	2	Total church steve timnis en tim chester	2
		John Stott	2	Bijbel	6
				Overdracht boodschap tussen kerk en de wereld	3
	Visie op het bereiken van ongelovigen	Elk mens zit in eigen geloofsproces	5	Praktijk voorbeelden gemeentestichting	2
		Beweging tussen kerk en samenleving heel belangrijk	5	Besef dat mensen geschapen zijn	2
		Kerk moet leren dingen los te laten	3	Niet kijken vanuit zondeval maar vanuit schepping	1
		Door reformeren	2	Leven zoals Jezus naast mensen staan	3
		Besef dat alle mensen geschapen zijn	2	Beweging tussen kerk en samenleving belangrijk	5
		Als het missionaire	2	Discipelschap in	3

		ontbreekt ben je geen gemeente		het hele leven	
				Profeet, Jeremia bidden voor de stad	1
Omzien naar je naaste	Bewogen zijn	3	Profeet, Daniel moest zich ook verdiepen in de geschriften van zijn tijd		1
	Vrijheid doorgeven	3	Dichtbij de samenleving en tegelijk een tegenover		1
	Leven delen	3	Samen zoeken		1
	Openstaan voor mensen	2	Liefde voor Afrikaanse theologie		1
			Liefde voor Afrikaanse geloofsleven		1
			John Stott		2
			John Piper		1
			Christopher Wright		1
			Verlangen om over het evangelie te spreken		6
			God is een zendende God voor mensen in de wereld		3
			Abraham loslaten en vertrouwen op God		1
			Kerk moet leren dingen los te laten		3
			Door reformeren		3
			Niet vertrouwen op eigen geloof maar op de God in wie ik geloof		1
			Geschokt door weinig kerken in Amsterdam		1
			Heilige verontwaardiging		1
			Veel lectuur over gemeenteopbouw weinig over gemeentestichting		1
			Als het missionaire ontbreekt ben je geen gemeente		2
			NT is volop naar buiten gericht		4

				Kerkgeschiedenis volop naar buitengericht	1
--	--	--	--	---	---

Topic	Kernlabel	Labels	*	Ordering van labels	*
Boodschap	God werkt in de samenleving	God wil gerechtigheid brengen in de samenleving	4	God is er al en wij worden ingeschakeld	3
		God is er al en wij worden ingeschakeld	3	Denk na over: Wie is God?	1
		God werkt via mensen	3	Denk na over: Hoe is God?	1
				Hoe kunnen Ger. Kerken missio Dei weglaten?	1
	Kerk zijn in de samenleving	Samenleving is belangrijk	6	Wat is de kerk? Een opvang huis voor gelovigen of een instrument om de wereld te bereiken?	1
		Niet kopiëren maar doorvertalen naar eigen context	6	Gemeenschap hoort in de kerk	1
		Kerken te ver van wereld, waardoor ze niet contact kunnen leggen.	6	Godsbeeld belangrijk	1
		Doe onderzoek naar je context	4	Kerkbeeld belangrijk	3
		Visie vormen op de stad niet op de kerk	3	Samenleving belangrijk	6
		Kerk is geen gesloten cirkel	2	God wil gerechtigheid brengen in de samenleving	4
		Niet kerkgeconcentreerd , maar wereld geconcentreerd.	2	Kerken moeten ruimte bieden voor missionaire mensen	2
				Niet verwachten dat hele gemeente mee gaat doen en enthousiast wordt.	3
	Kerk en kerkplant nodig	Kerkplanting is nodig	6	Zoek als gemeente naar leden die hart hebben voor missionair werk.	2
		Gemeentestichting is geen opstapje naar moederkerk	6	Doe onderzoek naar je context.	4
		Gemeentestichting	5	Vragen aan mensen	2

		staat niet tegenover de kerk		die je wilt bereiken wat zij van jou zouden willen.	
		In verbinding blijven met moederkerk belangrijk	5	Niet te veel activiteiten maar leven delen.	4
		Bij gemeentestichting horen ook pijnlijke beslissingen	4	Niet aantrekkelijk willen zijn(helpt niet) maar relaties leggen	5
		Ook moederkerk leert van de kerkplant	4	Wij moeten zelf van de kerk houden, thuis voelen voor we mensen mee nemen.	1
		Kerkbeeld is belangrijk	3	Visie vormen op stad niet op kerk.	3
		Niet verwachten dat hele gemeente mee gaat doen en enthousiast wordt.	3	Vrede met god , anderen en met de stad.	1
		Kerk moet ruimte bieden voor missionaire mensen	2	Geloof is kracht van God voor behoud van ieder die gelooft	1
		Goed om vroeg te beginnen met gemeentestichting	2	God werkt via mensen	3
		Als zelfs kleine kerken het kunnen, dan kunnen grote kerken het helemaal	2	Bidden om mensen	2
				Vragen aan mensen die je wilt bereiken wat zij van jou zouden willen	2
	Wees mensgericht	Niet aantrekkelijk willen zijn, maar relaties leggen	5	Zowel gemeenteopbouw als gemeentestichting	1
		Niet te veel activiteiten maar leven delen	4	Hele schepping groeit en vermenigvuldigt, moet de kerk ook doen.	1
		Zoek als gemeente naar leden die hart hebben voor missionair werk.	2	Niet uitgaan van kerkverband, maar van eigen kerkenraad.	1
		Vragen aan mensen die je wilt bereiken wat zij van jou zouden willen	2	Kerkverband schept mogelijkheden vanwege 'macht' in de eerste plaats bij kerkenraad	1

		Bidden om mensen	2	Voorgangers met visie zijn nodig	2
		Vragen aan mensen die je wilt bereiken wat zij van jou zouden willen	2	Niet kopiëren maar doorvertalen naar eigen context	6
		Oprechte interesse tonen in doelgroep, geen dubbele agenda	2	Inspiratie van buiten af	1
		Grondhouding: Wie ben ik boven de ander.	2	Je moet willen!	2
				Kerk is geen gesloten cirkel	2
				Als je snelt wilt gaan, ga alleen, als je ver wilt komen, ga dan samen.	1
				Goed om vroeg te beginnen met gemeentestichting	2
				Gemeentestichting staat niet tegenover bestaande kerk	5
				Kern van evangelies: een persoon: Jezus	1
				Wie is Jezus voor de mensen in deze buurt?	1
				Christus overstijgt cultuur en taal	1
				Geloof kun je samen vieren	1
				Multi culti is wezenseigen van de kerk	1
				Kerkplanting is nodig	6
				Gemeentestichting is geen opstapje naar moeder kerk	6
				Wereld kerk zijn in Nederland	1
				Als kerk positie innemen in de wijk	1
				Samen mee denken met wijkbewoners	1
				Sociaal werk en missionair werk gaat overlappen, als er relaties worden gelegd	1

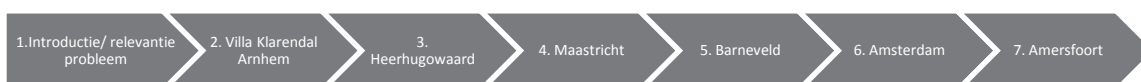
			Oprechte interesse tonen in doelgroep, geen dubbele agenda	2
			Kom uit je cocon, wees niet bang voor de wereld.	1
			Kerken te ver van wereld, waardoor ze niet contact kunnen leggen	6
			Uitdaging voor de kerk om te bezinnen wat echt noodzakelijk is in kerk, de rest schrappen voor tijd in de wereld.	1
			Niet kerkgeconcentreerd, maar wereld geconcentreerd.	2
			Kerk moet leden toerusten om wereld in te gaan.	1
			Ook moederkerk leert van project en andersom	4
			In verbinding blijven met moederkerk	5
			Dichtbij de bijbel blijven	6
			Grondhouding: Wie ben ik boven de ander.	2
			Als zelf kleine kerken dit kunnen, kunnen grote kerken het helemaal!	2
			Op zoek naar kansen in eigen omgeving.	1
			Bij gemeentestichting horen ook pijnlijke beslissingen	4

Bijlage 4 - Filmscripts

Bij de thema's: context, identiteit, leiding, theologische inspiratie bronnen en boodschap voor bestaande kerken maken wij een korte film die ca. 5-10 minuten zal duren. Al deze filmpjes zullen op een dvd worden geplaatst. De DVD kan worden afgewisseld met gespreksstof uit het verwerkingsmateriaal.

Film 1: Context.

Deze film is de introductie film waarin alle missionaire initiatieven worden voorgesteld en het thema wordt uitlegt.

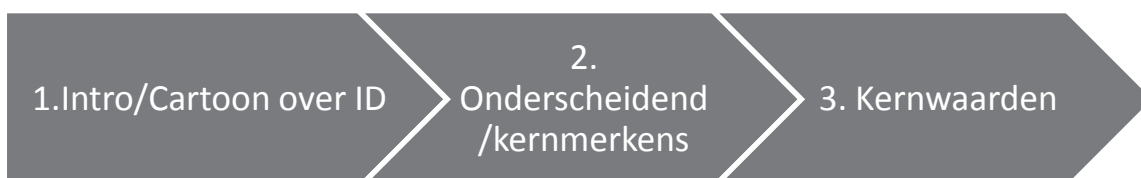

1. Beelden en stem wat weergeeft hoe Nederland er kerkelijk voor staat en wat de toekomst is.

Voor elk initiatief geldt: Inzoomen via google earth op de plaats. Dan een shot van het gebouw, of de plek waar het initiatief plaatsvindt. Leider in beeld met naam en plaats die uitlegt wat de omgeving is en de doelgroep van het initiatief. Ondertussen beelden van de stad/ wijk.

Film 2: ID- bewijs

Deze film laat zien van elk initiatief wat kenmerkend en uniek.

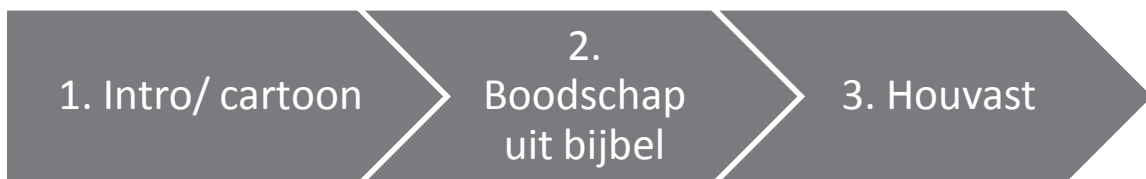

1. De Cartoon is ludiek en tegelijk een middel om de kijker te prikkelen.
2. Alle initiatieven geven antwoord op de vraag van de voice over: Wat typeert jouw gemeente? (Eventueel doorvragen naar praktijk)

3. Alle initiatieven geven antwoord op de vraag van de voice over: Welke sfeer proeft een gast als eerste als hij deelneemt aan een activiteit bij jullie?

Film 3: Bijbelse motivatie

Deze film laat zien wat de leiders van missionaire initiatieven drijft vanuit de bijbel

1. Cartoon over bijbel en motivatie
2. Alle initiatieven geven antwoord op de vraag van de voice over: Welke Bijbelse boodschap heeft u in beweging gezet om deze gemeente te starten?
3. Alle initiatieven geven antwoord op de vraag van de voice over: Wat is jouw houvast als alle tegen zit. (bepaalde bijbeltekst, belofte, een persoon om het mee te delen, een lied, roeping, plek.)
4. Alle initiatieven geven antwoord op de vraag van de voice over: Welke theoloog heeft met zijn ideeën jou geïnspireerd?

Film 4: Leiderschap

Deze film laat praktijkvoorbeelden zien van de leiders

1. Cartoon over leiderschap

2. Alle initiatieven geven antwoord op de vraag van de voice over: Wat is jouw voornaamste taak als leider?
3. Alle initiatieven geven antwoord op de vraag van de voice over: Wat is van cruciaal belang in het leiding geven aan je gemeente?
4. Alle initiatieven geven antwoord op de voice over: Hoe bent u omgegaan met weerstand tijdens veranderingen?

Film 5: Boodschap voor jou

Deze film gaat over dat wat de missionaire initiatieven bestaande kerken binnen de gereformeerde traditie mee willen geven.

1. Cartoon over de missionaire praktijk van de bestaande kerken
2. Alle initiatieven geven antwoord op de vraag van de voice over: Wat is het belangrijkste wat je zelf hebt geleerd in het contact met buitenkerkelijken?
3. Alle initiatieven geven antwoord op de vraag van de voice over: Wat je je droom voor de kerken in Nederland?
4. Alle initiatieven geven antwoord op de vraag van de voice over: Wat is het allerbelangrijke wat jij kerken wilt meegeven?

Bijlage 5 - Handreiking

Handreiking DVD en de gespreksstof voor Centrum Dienstverlening Gereformeerde kerken

Het idee is dat de DVD samen met de gespreksstof kan behandeld worden op een of meerder avonden.

Het is geschikt voor: gemeenteavonden, kerkenraden, kringen, missionaire commissies/teams. De DVD met gespreksstof is eigenlijk geschikt voor veel doelgroepen het is wel goed om rekening te houden welke groep er voor je zit en daar op aan te sluiten.

DVD

De DVD bestaat uit vijf filmpjes. Alle filmpjes hebben te maken met de missionaire praktijk van gemeente zijn. In de films komen zes gemeentestichters aan het woord uit heel Nederland met allemaal een achtergrond uit de gereformeerde traditie.

OPBOUW VAN DE DVD

Film 1. Intro: De missionaire gemeentes stellen zich voor

Film 2. Identiteit: De eigenheid van de missionaire gemeentes

Film 3. Bijbelse motivatie: Inspiratiebronnen die de gemeentestichters in beweging zetten

Film 4. Leiderschap: Visie en leiding van de missionaire gemeentes

Film 5. Boodschap: Het belangrijkste wat gemeentestichters jou willen mee geven!

De films kunnen afzonderlijk bekeken worden, maar zijn gemaakt als een geheel om kerken bewust te maken van hun missionaire praktijk.

Wij raden aan om film 1 en 5 zeker te kijken omdat dit de introductie betreft en de belangrijkste boodschap voor de kerken.

Het doel van de DVD is om kerkleden te inspireren in hun missionaire praktijk, persoonlijk maar ook als kerk. Daarom is het belangrijk dat de films goed worden ingeleid en dat er gereageerd kan worden op vragen of reacties bij kijkers.

Om het gesprek hierover op gang te brengen is begeleidend materiaal ontwikkeld dat als gespreksstof gebruikt kan worden.

De inhoudelijke input komt grotendeels van de gemeentestichters die op de DVD te zien zijn. Verdieping rond dit thema is aan te raden om de avonden goed te kunnen begeleiden.

GESPREKSSTOF

De gespreksstof is bedoeld om het gesprek op gang te brengen rondom de missionaire praktijk van de gemeente.

Er is een uitgebreide versie en een korte versie van de gespreksstof. Dit biedt de keuzemogelijkheid om het één of meerdere avonden te gebruiken. Het is aan te raden om bij de start en afsluiting aanwezig te zijn. Zodat vragen en onduidelijkheden verheldert kunnen worden.

Het is niet nodig om het gesprek volledig te leiden. Maar het is goed om de lijn van het gesprek in de gaten te houden.

Als de gespreksstof gebruikt wordt op één avond is het vanwege de tijd belangrijk om de tijd te bewaken. Probeer ervoor te zorgen dat de belangrijke onderdelen van de gespreksstof aanbod komen. Hierbij is het ook goed om te zorgen dat de aanwezigen voldoende aanbod komen met hun vragen en opmerkingen.

PROMOTIE

Het product kan gepromoot worden via verschillende media.

Website: Op de website van Centrum-G staat een kopje missionair bewust zijn. Daar zou dit product goed onder geplaatst kunnen worden.

Social Media: Via Twitter kan het product regelmatig bekend gemaakt worden. Door er over te twitteren en een link te plaatsen naar de website van centrum-G waar meer informatie hierover in staat.

Via Linked-in en Facebookgroepen kunnen berichten geplaatst worden over het product.

Kranten: Er kunnen persberichten of advertenties in het Nederlands Dagblad en eventueel in het Reformatorisch Dagblad geplaatst worden.

Opiniebladen: Er kunnen artikelen of advertenties geplaatst worden in de CV-koers of de Reformatie.

Eventueel een artikel of advertentie in de Visie van de EO.

Landelijk Kerkblad/boekje: In het landelijk kerkblad van de GKV zou een stukje geplaatst kunnen worden over het product.

Plaatselijke kerkbladen: Er kan een ingezonden stuk geschreven worden in de plaatselijke kerkbladen zodat gemeenteleden op de hoogte zijn van het bestaan van het product.

Netwerken: Netwerken van kerken en dominee benutten om informatie over het product te verspreiden. Het netwerk van Centrum-G zelf gebruiken om informatie te verspreiden.

CONFERENTIE

Het zou ook een goede optie zijn om rondom dit thema een conferentie op te zetten. In 2 dagen of twee dagdelen kan de dvd worden laten zien. Er kunnen inspirerende sprekers worden uitgenodigd. Dit kan bijdragen aan naamsbekendheid voor Centrum-G.

Thema: Zending in Nederland

De conferentie gaat over waarom er in Nederland zending moet zijn en op welke manier dat vorm gegeven kan worden.

Voorbeelden van eigen bodem worden getoond.

Programma:

Dag 1 of dagdeel 1: Lezing 1: + filmpjes + gesprek

Dag 2 of dagdeel 2: Lezing 2: + workshops

Tussendoor reflectiemomenten om te bezinnen als groep of individu op het thema.

Momenten van muziek en aanbidding.

Een of twee grote sprekers. Voorbeelden: Stefan Paas, Siebrand Wierda, Robert Doornenbal, Theo Visser, Rudolf Setz of Miranda Klaver

Centrum-G is gastheer, en praat de conferentie aan elkaar en verzorgt gebed en Bijbellezingen en geeft het programma aan.

Workshops:

Twee rondes.

Verschillende organisaties betrokken die zich ook kunnen presenteren in de vorm van standjes. Die ook workshops kunnen geven. Zoals: ICP-network, Nederland Zoekt of Bamboe, Alpha landelijk, IFES, Navigators, Urban Expression en Centrum-G

Praktische punten:

Een boekhandel sponsort en mag zijn boekentafel kwijt.

Luisterpost kan de grote bijeenkomst opnemen en eventuele uitzenden.

Zaal indeling niet podiumgericht maar ontmoetingsgericht door sidetabels met stoelen erom heen neer te zetten. Dit bevordert het gesprek.

TOT SLOT

We wensen jullie veel zegen bij het in praktijk brengen van de DVD en gespreksstof en hopen dat het bruikbaar is in gemeentes! Hopelijk maakt het kerken bewust van en helpt het hen in hun bezinning op hun eigen missionaire praktijk!

Voor een verder overzicht of implementatie denken wij dat het goed is om dit face-to face te bespreken. Wij zijn in ieder geval bereid om op vragen of onduidelijkheden in te gaan!

Succes en zegen!

Bijlage 6 – Gespreksstof ‘Op de grens van kerk en Samenleving’

Omdat de gespreksstof in een aparte opmaak, passend bij Centrum-G is gemaakt is dit in een apart document te vinden. Dit heeft ook te maken met financiële overwegingen omdat mensen de gespreksstof moeten betalen.
